

THEORETICAL AND SCIENCE BASES OF ACTUAL TASKS

Proceedings of the XXIII International Scientific and Practical Conference

Lisbon, Portugal
June 14 – 17, 2022

UDC 01.1

The XXIII International Scientific and Practical Conference «Theoretical and science bases of actual tasks», June 14 – 17, 2022, Lisbon, Portugal. 703 p.

ISBN – 979-8-88680-833-9

DOI – 10.46299/ISG.2022.1.23

EDITORIAL BOARD

<u>Pluzhnik Elena</u>	Professor of the Department of Criminal Law and Criminology Odessa State University of Internal Affairs Candidate of Law, Associate Professor
<u>Liubchych Anna</u>	Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development National Academy of Law Sciences of Ukraine, Kharkiv, Ukraine, Scientific secretary of Institute
<u>Liudmyla Polyvana</u>	Department of Accounting and Auditing Kharkiv National Technical University of Agriculture named after Petr Vasilenko, Ukraine
<u>Mushenyk Iryna</u>	Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Mathematical Disciplines, Informatics and Modeling. Podolsk State Agrarian Technical University
<u>Oleksandra Kovalevska</u>	Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs Dnipro, Ukraine
<u>Prudka Liudmyla</u>	Odessa State University of Internal Affairs, Associate Professor of Criminology and Psychology Department
<u>Slabkyi Hennadii</u>	Doctor of Medical Sciences, Head of the Department of Health Sciences, Uzhhorod National University.
<u>Marchenko Dmytro</u>	PhD, Associate Professor, Lecturer, Deputy Dean on Academic Affairs Faculty of Engineering and Energy
<u>Harchenko Roman</u>	Candidate of Technical Sciences, specialty 05.22.20 - operation and repair of vehicles.
<u>Belei Svitlana</u>	Ph.D., Associate Professor, Department of Economics and Security of Enterprise
<u>Lidiya Parashchuk</u>	PhD in specialty 05.17.11 "Technology of refractory non-metallic materials"
<u>Kanyovska Lyudmila Volodymyrivna</u>	Associate Professor of the Department of Internal Medicine
<u>Levon Mariia</u>	Candidate of Medical Sciences, Associate Professor, Scientific direction - morphology of the human digestive system
<u>Hubal Halyna Mykolaiivna</u>	Ph.D. in Physical and Mathematical Sciences, Associate Professor

60.	Греченко В.А., Ярмиш О.Н. ДОСЛІДЖЕННЯ ХАРКІВСЬКИМ ПРОФЕСОРОМ Л.Є.ВОЛОДИМИРОВИМ (1844-1917) ПСИХОЛОГІЇ ЗЛОЧИНЦЯ	250
61.	Задорожна А.П. ЗМІНА ПІДСУДНОСТІ ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	253
62.	Кабанець А.С. КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС КОНСТИТУЦІЙНОЇ РАДИ ФРАНЦІЇ	256
63.	Кісіль А.В., Пленюк М.Д. ПРАВО НА ШЛЮБ ПІД ЧАС ВІЙНИ	260
64.	Матківська Н.В. ПРИНЦИП НЕВТРУЧАННЯ У ВНУТРІШНІ СПРАВИ ДЕРЖАВИ У ДВОСТОРОННІХ УКРАЇНО-РОСІЙСЬКИХ ВІДНОСИНАХ	263
65.	Сіроткіна М.В. ТРАНСФОРМАЦІЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ФОРМИ КРИЗЬ ПРИЗМУ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА КОМПРОМІС У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ З АКЦЕНТОМ НА ПРАГМАТИЗМ	268
66.	Толкачова І.А., Гедзун М.А. ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ	272
67.	Хатнюк Н.С., Левицька А.А. ОБМЕЖЕННЯ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ТРУДОВИХ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	276
68.	Цюра В.В., Довбак Є.І. ПРОБЛЕМАТИКА ДЕЯКИХ ВНЕСЕНИХ ЗМІН ДО ЦК УКРАЇНИ ЗА ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ	279
69.	Якіменко О.А. МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ В УДОСКОНАЛЕННІ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ БОРОТЬБИ З ФІНАНСУВАННЯМ ТЕРОРИЗМУ	283

ОБМЕЖЕННЯ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ТРУДОВИХ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

Хатнюк Наталія Сергіївна

професор кафедри публічного та
приватного права, д.ю.н., професор
Факультету права та міжнародних відносин
Київського університету імені Бориса Грінченка

Левицька Анастасія Андріївна

студентка III курсу
Факультет права та міжнародних відносин
Київський університет імені Бориса Грінченка

24 лютого життя всіх українців перевернулось з ніг на голову через початок повномасштабної війни Росії проти України. Змінилось кардинально все, в тому числі і трудові відносини, оскільки багато осіб вимушено перемістились у безпечні місця, а саме на західну Україну та за кордон. Окрім того багато підприємств було зруйновано ракетними обстрілами та бомбардуваннями.

Саме тому законодавцю потрібно було напрацьовувати нових механізм регулювання трудових відносин під час воєнного стану, адже таке у нас з проголошення незалежності відбулось вперше. Саме тому хоч і наявні певні напрацювання теоретичні, практичного їх застосування не було.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про воєнний стан», воєнний стан - це особливий правовий режим, що вводить в Україні або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності та передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню, військовим адміністраціям та органам місцевого самоврядування повноважень, необхідних для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності, а також тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень. [1]

Коли в країні йде війна, важливо, щоб економіка держави працювала, адже потрібно забезпечувати армію. Тому важливим є створення нових робочих місць. 15 березня 2022 року було прийнято новий закон «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану». Цей Закон регулює трудові відносини під час воєнного стану.

Під час воєнного стану форма трудового договору визначається за згодою сторін. Цікавим є те, що під час війни випробувальний термін може встановлюватись для будь-якої категорії осіб. [3]

З метою оперативного залучення нових працівників до виконання роботи, а також усунення кадрового дефіциту та браку робочої сили, в тому числі

внаслідок фактичної відсутності працівників, які внаслідок бойових дій евакуювалися в іншу місцевість, перебувають у відпустках, простої, тимчасово втратили працездатність або доля яких тимчасово невідома, роботодавці можуть укладати з новими працівниками строкові трудові договори на період дії воєнного стану або на період заміщення тимчасово відсутнього працівника.

На період дії воєнного стану роботодавець має право перевести працівника на іншу роботу, не обумовлену трудовим договором, без його згоди (за винятком переведення на роботу в іншу місцевість, де тривають активні бойові дії), якщо вона не протипоказана працівникові за станом здоров'я, лише для відвернення або ліквідації наслідків бойових дій, а також інших обставин, які ставлять або можуть поставити під загрозу життя чи нормальні життєві умови людей, з оплатою праці за виконану роботу, але не нижчою, ніж середній заробіток за попередньою роботою. [3]

На період дії воєнного стану норми ст. 32 КЗпП про двомісячний строк попередження працівника про зміну істотних умов праці не застосовуються. [2]

У зв'язку з веденням бойових дій в районах, в яких розташоване підприємство, установа, організація, та загрозою для життя і здоров'я працівника, він може розірвати трудовий договір за власною ініціативою без двотижневого строку попередження (за винятком примусового залучення до суспільно-корисних робіт в умовах воєнного часу, а також якщо такий працівник залучений до виконання робіт на об'єктах віднесених до критичної інфраструктури).

Роботодавець має право розірвати трудовий договір з працівником у зв'язку з ліквідацією підприємства, установи, організації, викликану знищенням в результаті бойових дій усіх виробничих, організаційних або технічних потужностей або майна підприємства. Про таке звільнення працівник попереджається не пізніше ніж за 10 днів з виплатою вихідної допомоги у розмірі не менше середнього місячного заробітку.

На період дії воєнного стану допускається звільнення працівника з ініціативи роботодавця в період його тимчасової непрацездатності, а також у період перебування працівника у відпустці, крім відпустки у зв'язку вагітністю та пологами та відпустки для догляду за дитиною, із зазначенням дати звільнення, яка є першим робочим днем, наступним за днем закінчення тимчасової непрацездатності, зазначеним у документі про тимчасову непрацездатність, або першим робочим днем після закінчення відпустки, крім випадків.

Нормальна тривалість робочого часу працівників у період воєнного стану не може перевищувати 60 годин на тиждень. Для працівників, яким відповідно до законодавства встановлюється скорочена тривалість робочого часу, тривалість робочого часу не може перевищувати 50 годин на тиждень. [3]

П'ятиденний або шестиденний робочий тиждень встановлюється роботодавцем за рішенням військового командування разом із військовими адміністраціями. Тривалість щотижневого безперервного відпочинку може бути скорочена до 24 годин.

На період дії воєнного стану не застосовуються норми статті 53 (тривалість роботи напередодні святкових, неробочих і вихідних днів), частина перша статті

65, частини третя - п'ята статті 67 та статті 71 - 73 (святкові і неробочі дні) КЗпП.
[2]

Висновки:

На жаль, війна вносить свої корективи у наше звичне життя і головним пріоритетом зараз є наша Перемога. У зв'язку з цим можуть встановлюватись певні обмеження прав працівників та змінюватись робочі графіки. Щоб уникнути зловживання службовими правами керівником потрібно підвищувати правову свідомість населення.

Список використаної літератури:

1. Закон України «Про воєнний стан» від 12.05.2015 № 389-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
2. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
3. Закон України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» від 15.03.2022 № 2136-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text>